Dyddiad: 10/6/2026

Mae argraffiadau artistiaid yn datgelu sut y gallai hafan y Deyrnas Gopr ar Fynydd Parys yn Ynys Môn edrych yn y dyfodol

Mae Ymddiriedolaeth Treftadaeth Ddiwydiannol Amlwch (AIHT) wedi rhyddhau'r argraffiadau artist cyntaf o sut y gallai hafan newydd, parhaol i'r Deyrnas Gopr ar Fynydd Parys yn Ynys Môn edrych.

Daw ar ôl i AIHT ddatgelu ym mis Chwefror ei fod yn estyn allan at ddarpar gyllidwyr sbarduno i helpu i ddatblygu eu cynlluniau ymhellach sy'n cefnogi datblygiad y rhanbarth ac yn hyrwyddo'r lleoliadau sy'n bwysig iawn i ddiwylliant Cymru.

Mae'r argraffiadau'r artist, a ddatblygwyd mewn ymgynghoriad â Cadw ac a grëwyd gan Redman Partnership LLP, yn dangos strwythur unllawr wedi'i adeiladu gan gynwysyddion llongau rhyng-gysylltiedig.

Dywed AIHT fod y defnydd o gynwysyddion llongau yn rhoi cysylltiad i orffennol diwydiannol y safle tra'n darparu lle hyblyg a fydd yn cynnwys lle arddangos, canolfan astudio, siop anrhegion a chaffi yn ogystal â thoiledau, cyfleusterau storio a llwyfan gwylio allanol.

Dywed AIHT y byddai'r hafan newydd yn paru gwrthrychau o dreftadaeth mwyngloddio copr diwydiannol sylweddol â thirwedd Mynydd Parys lle y dylent fod.

Dywedodd Mike Williams, cadeirydd yr AIHT: "Rydyn ni'n gyffrous iawn i rannu'r argraffiadau artistiaid cychwynnol hyn â'r gymuned leol.

"Rydyn ni wedi credu ers tro y byddai hafan bwrpasol ar gyfer y Deyrnas Gopr wedi'i gosod yn erbyn cefndir Mynydd Parys yn torri tir newydd i'r Amgueddfa ac mae'r delweddau hyn mewn gwirionedd yn dod â'r uchelgais honno yn fyw.

"Er ein bod yn dal i fod ar gam cynnar iawn yn y broses, rydym yn gyffrous am yr hyn a ddaw yn y dyfodol ac yn gobeithio y bydd y delweddau hyn yn dangos graddfa ein huchelgais ar gyfer y casgliad."

Mae Llinos Medi, Aelod Seneddol dros Ynys Môn, wedi lleisio ei chefnogaeth i'r cynllun, gan ddweud: "Mae gan y fenter hon y potensial i wella'r ddealltwriaeth, y gwerthfawrogiad a'r ymrwymiad â threftadaeth gyfoethog Gogledd Môn yn sylweddol.

"O ystyried statws treftadaeth ryngwladol y safle hwn a'r potensial i'r datblygiad hwn arwain y ffordd yn ddiwylliannol ac yn amgylcheddol, rwy'n annog yr holl awdurdodau a rhanddeiliaid perthnasol yn gryf i gefnogi'r fenter hon."

Ymhlith y rhai sydd eisoes yn cefnogi'r cynnig uchelgeisiol mae:

- Ardalydd Ynys Môn
- Dr Caitlin Shepherd, ymchwilydd ôl-ddoethurol ym Mhrifysgol Caergrawnt
- Yr Athro Colin Jago, cadeirydd Geoparc Byd-eang GeoMôn UNESCO
- Yr Athro Emeritws David Barrie Johnson, Prifysgol Bangor
- Dr Ian Drew, Adran y Gwyddorau Naturiol, Prifysgol Fetropolitan Manceinion
- Dr Laura Catherine Kelly, Geomicrobiolegydd a Darlithydd mewn Microbioleg, Prifysgol Fetropolitan Manceinion
- Rhun ap Iorwerth AS, Arweinydd Plaid Cymru
- Sian Lloyd, cyflwynydd teledu a darlledwraig

Mae Mynydd Parys eisoes yn gyrchfan poblogaidd ar gyfer twristiaid treftadaeth, daeareg a bioamrywiaeth yn ogystal â'r rhai sydd gyda diddordeb yn y safle ac ymchwilwyr academaidd.

Dywed AIHT fod y prosiect yn cyd-fynd â'r cynlluniau strategol ar gyfer y Sir, gan alluogi rhannu stori treftadaeth Amlwch ochr yn ochr â'r dirwedd naturiol unigryw a bioleg Mynydd Parys.

I gael rhagor o wybodaeth am y Deyrnas Gopr, ewch i:**https://copperkingdom.co.uk/**

DIWEDD

Ymholiadau'r Cyfryngau: **press@copperkingdom.co.uk**